

Kontrole zewnętrzne przeprowadzone w Wojewódzkim Inspektoracie Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych w Bydgoszczy w 2017 r.

I. Kontrola w zakresie prawidłowości prowadzenia gospodarki finansowej państwowej jednostki budżetowej

Wystąpienie pokontrolne WFB.III.1611.6.2017 z dnia 9 sierpnia 2017 r.

W dniach od 19 do 30 czerwca 2017 r. zgodnie z upoważnieniem Wojewody Kujawsko-Pomorskiego Nr 413/2017 oraz 414/2017, przeprowadzono kontrolę w zakresie prawidłowości prowadzenia gospodarki finansowej państwowej jednostki budżetowej w okresie od 1 stycznia 2016 r. do 31 grudnia 2016 r.

Przedmiot kontroli: prawidłowość prowadzenia gospodarki finansowej państwowej jednostki budżetowej w zakresie:

- realizacji dochodów budżetowych,
- realizacji wydatków budżetowych,
- gospodarowania środkami Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych,
- efektywności i skuteczności realizacji planów w układzie zadaniowym na podstawie mirników stopnia realizacji celów,
- sporządzania sprawozdań.

W wyniku przeprowadzonej kontroli kontrolowana działalność jednostki oceniona została pozytywnie z nieprawidłowościami.

W związku z powyższą oceną zalecono podjęcie następujących działań w celu wyeliminowania stwierdzonych w wyniku kontroli nieprawidłowości, a w szczególności do:

- niezwłocznego podejmowania czynności zmierzających do zastosowania środków egzekucyjnych w stosunku do nieuregulowanych w terminie należności publicznoprawnych,
- bieżącego księgowania na koncie 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”, przypisów należności z tytułu wysłanych do dłużników upomnień,
- naliczania i ewidencjonowania odsetek od nieterminowych płatności z tytułu pobieranych dochodów budżetowych w prawidłowej wysokości,
- skutecznego zgłaszania wierzytelności Inspektoratu w przypadku prowadzonego postępowania upadłościowego dłużników,
- efektywnego wydatkowania środków publicznych będących w dyspozycji Inspektoratu,
- terminowej zapłaty do ZUS-u należnych składek na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne,
- dokonywania zapisów w księgach rachunkowych na podstawie dowodów księgowych stwierdzających dokonanie operacji gospodarczych, spełniających warunki określone w ustawie o rachunkowości,
- terminowego regulowania powstałych zobowiązań z tytułu dostaw towarów i usług,
- ujmowanie wydatków budżetowych we właściwych paragrafach klasyfikacji budżetowej,
- prawidłowego ujmowania w księgach rachunkowych danego okresu sprawozdawczego kosztów operacji gospodarczych dotyczących danego okresu, zgodnie z przyjętymi zasadami w Inspektoracie,
- niezwłocznego przekazywania na rachunek ZFŚS pełnej kwoty, potrąconych z wynagrodzeń, bieżących rat udzielonych pożyczek mieszkaniowych.

Mając na celu realizację zaleceń pokontrolnych podjęto działania polegające na:

- systematycznym i termnowym podejmowaniu czynności egzekucyjnych w stosunku do nieuregulowanych w terminie należności publicznoprawnych oraz skutecznym zgłaszaniu wiarygodności Inspektoratu w przypadku prowadzonego postępowania upadłościowego dłużników,
- dokonywaniu przypisów należności z tytułu kosztów wysłanych dłużnikom upomnień w momencie ich wystawienia, a nie zwrotu od organu egzekucyjnego lub dłużnika,
- pouczeniu pracownika naliczającego odsetki za zwłokę w zapłacie należności do uważnego wybierania stawki procentowej we właściwej wysokości,
- zobowiązaniu pracowników działu księgowości do:
 - a) bezwzględnego przestrzegania terminów (przekazywania do ZUS-u należnych składek, regulowania zobowiązań wobec kontrahentów, przekazywanie na wyodrębniony rachunek ZFŚS miesięcznych rat pożyczek zwrotnych na cele mieszkaniowe potrącanych z wypłaconego pracownikowi wynagrodzenia),
 - b) dokonywania zapisów w księgach rachunkowych na podstawie dowodów księgowych spełniających wymogi ustawy o rachunkowości z dnia 29 września 1994 r.,
 - c) klasyfikowania dokonywanych wydatków budżetowych we właściwych paragrafach klasyfikacji budżetowej,
 - d) ewidencjonowania dowodów księgowych dotyczących kosztów operacji gospodarczych z danego okresu sprawozdawczego w terminie wyznaczonym w przyjętych przez Inspektorat „Zasadach (polityce) rachunkowości oraz procedurach kontroli finansowo-księgowej”.

II. Kontrola przeprowadzona przez pracowników Biura Kontroli Wewnętrznej Głównego Inspektoratu Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych.

Wystąpienie Pokontrolne GI-BKW-0920.1.6/17 z dnia 16 listopada 2017 r.

Zgodnie z *Programem kontroli* (znak: GI-BKW-0922-1/2017) celem kontroli było sprawdzenie realizacji zadań ustawowych IJHARS przez pracowników WIJHARS w Bydgoszczy w 2016 r. Oceniano przede wszystkim zagadnienia związane z rozpatrywaniem skarg i wniosków, natomiast kontrola zagadnień związanych z wydawaniem *Zaleceń pokontrolnych* i wykorzystaniem badań laboratoryjnych miała charakter poglądowy.

Zgodnie z przyjętymi kryteriami kontroli oceniono:

- 1) legalność, tj. zgodność działania inspektorów WIJHARS z przepisami określającymi zasady i tryb postępowania przy rozpatrywaniu skarg i wniosków, przy wykorzystaniu wyników badań laboratoryjnych w decyzjach administracyjnych oraz przy wydawaniu *Zaleceń pokontrolnych*,
- 2) rzetelność, tj. poprawność i staranność przy dokumentowaniu badanych zagadnień zgodnie z rzeczywistością, we właściwej formie i w wymaganych terminach, przy zastosowaniu zasad określonych w instrukcjach i wytycznych oraz na podstawie wewnętrznych ustaleń,
- 3) skuteczność (celowość), tj. wpływ terminowości i profesjonalizmu w udzielaniu odpowiedzi oraz dostępności do informacji w zakresie rozpatrywania skarg i wniosków, a także jednolitości postępowania w zakresie wydawania *Zaleceń pokontrolnych* oraz przy

wykorzystywaniu wyników badań laboratoryjnych w decyzjach administracyjnych na realizację zadań ustawowych, w tym na realizację celów jakości i wizerunek IJHARS.

Ponadto, zgodnie z zasadami kontroli wewnętrznej sprawdzono prawidłowość wykonania *Zaleceń pokontrolnych* wydanych przez Głównego Inspektora IJHARS w wyniku poprzedniej kontroli planowej (pismo z dnia 6 lipca 2016 r., znak: GI-BKW-0920-1.1/2016) oraz wniosków dotyczących:

- zobowiązania inspektorów przeprowadzających czynności w ramach granicznych kontroli jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych do zwiększenia staranności w dokumentowaniu ustaleń z granicznych kontroli jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych, w tym do wskazywania aktualnych podstaw prawnych przeprowadzanej kontroli oraz stosowania obowiązujących wzorów formularzy,
- dokonywania weryfikacji danych przekazywanych przez handlowców/ importerów/ eksporterów w ramach zgłoszeń do kontroli i informacji o rozpoczęciu prowadzenia działalności oraz ilości owoców i warzyw wprowadzanych do obrotu.

1. Przestrzeganie zasad i terminów rozpatrywania skarg i wniosków w 2016 r.

Posługując się przyjętymi kryteriami, miernikami i określoną w *Programie kontroli* punktacją ustalono, że ocena ostateczna kontrolowanych zagadnień kształtuje się na poziomie oceny pozytywnej z uchybieniami.

Stwierdzone uchybienia (*Wystąpienie Pokontrolne* z dnia 16 listopada 2017 r., znak sprawy: GI-BKW-0920.1.6/17) dotyczyły braku pełnego przestrzegania Kodeksu postępowania administracyjnego oraz wewnętrznej instrukcji regulującej zasady postępowania przy rozpatrywaniu skarg i wniosków kierowanych do wojewódzkich inspektorów JHARS.

Mając na celu wyeliminowanie występowania podobnych uchybień w przyszłości, niezbędne jest:

- 1) Wzmocnienie nadzoru nad:
 - terminowym rozpatrywaniem wniosków, tj. bez zbędnej zwłoki, nie później niż w ciągu miesiąca,
 - pisemnym informowaniu wnioskodawcy o niemożliwości załatwienia wniosku w terminie, powiadamiając w szczególności o czynnościach podjętych w celu rozpatrzenia wniosku i wskazując przewidywany termin załatwienia sprawy,
 - terminowością przekazywania wniosków właściwym organom, w sytuacji gdy Kujawsko-Pomorski Wojewódzki Inspektor JHARS nie jest właściwym organem do ich rozpatrzenia.
- 2) Wzmocnienie nadzoru nad rzetelnością:
 - prowadzenie rejestrów: przyjęć interesantów w sprawie skarg i wniosków, wniosków załatwionych bezpośrednio przez Wojewódzkiego Inspektora JHARS oraz skarg i wniosków przekazanych zgodnie właściwością do innych organów, jak również sporządzania metryk spraw,
 - sporządzania informacji przekazanych do GIJHARS w zakresie skarg i wniosków skierowanych do WIJHARS w danym roku.

WIJHARS w Bydgoszczy pismem z dnia 11 grudnia 2017 r. (znak sprawy: AD.1611.2.2017) poinformował GIJHARS w Warszawie o działaniach mających na celu wyeliminowanie zaistniałych uchybień.

2. Wykorzystanie wyników badań próbek laboratoryjnych niezgodnych z wymaganiami w decyzjach administracyjnych WIJHARS (w okresie 2015 i 2016 r.)

Zgodnie z *Instrukcją rozliczania kosztów badań laboratoryjnych BBR-01-IR-01*, Wojewódzki Inspektor JHARS niezwłocznie pisemnie informuje laboratorium GIJHARS, które wykonywało badania o zakończonym postępowaniu administracyjnym i o konieczności obciążenia kosztami badań laboratoryjnych. Do korespondencji dołączona jest kopia wypisu z KRS lub wpisu do ewidencji działalności gospodarczej kontrolowanego podmiotu.

3. Wydawanie *Zaleceń pokontrolnych* przez Kujawsko-Pomorskiego Wojewódzkiego Inspektora JHARS w 2016 r.

Zgodnie z art. 30 b ustawy o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych, jeżeli w wyniku przeprowadzonej kontroli stwierdzono nieprawidłowości, wojewódzki inspektor JHARS przekazuje pisemnie jednostce kontrolowanej zalecenia pokontrolne i wzywa ją do usunięcia nieprawidłowości w określonym terminie.